

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇՈՒԿԱՅԻ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ 2019 Թ. 4-ՐԴ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

Կատարողականի գնահատման սույն մեթոդոլոգիան կազմվել է՝ հիմք ընդունելով «Տեսչական մարմինների մասին» 2014 թվականի դեկտեմբերի 17-ի ՀՕ-254-Ն օրենքի 11-րդ հոդվածի պահանջները և Հայաստանի Հանրապետության 2015 թվականի հունիսի 25-ի «Տեսչական մարմինների գործունեության կատարողականի գնահատման սկզբունքները, չափորոշիչները և կարգը հաստատելու մասին» N 693-Ն որոշումը:

ՀՀ շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմնի (այսուհետ՝ Տեսչական մարմին) կատարողականի գնահատման չափորոշիչներն են՝

1. նպատակի չափորոշիչներ.
2. գործընթացի չափորոշիչներ.
3. արդյունքի չափորոշիչներ:

Արդյունքները համեմատվում են 2018 թ. 4-րդ եռամսյակում ունեցած արդյունքների հետ:

1. ՆՊԱՏԱԿԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐ

1.1) Տեսչական մարմնի գործունեության հիմնական նպատակին հասնելու մակարդակը գնահատելու համար անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր ոլորտի համար վերլուծել հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի կողմից իրականացված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված խախտումների ընդհանուր կշիռը:

Արդյունքները ներկայացված են Հավելված 4.1-ում:

1.2) Ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում փոփոխությունների առկայությունը գնահատելու համար վերլուծվում է հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի կողմից ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում իրականացված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված խախտումների ընդհանուր կշիռը:

Արդյունքները ներկայացված են Հավելված 4.2-ում:

1.3) Ռիսկերի պլանավորման, վերլուծության և գնահատման համար հատկացված ֆինանսական միջոցները և մարդկային ռեսուրսները:

2019 թ. 4-րդ եռամսյակում Տեսչական մարմնի կողմից ռիսկերի պլանավորման, վերլուծության և գնահատման համար ֆինանսական միջոցներ չեն ծախսվել, իսկ հատկացված մարդկային ռեսուրսները կազմել են 2 աշխատակից:

2018 թ. 4-րդ եռամսյակում Տեսչական մարմնի կողմից ռիսկերի պլանավորման, վերլուծության և գնահատման համար ֆինանսական միջոցներ չեն ծախսվել, իսկ մարդկային ռեսուրսները կազմել են 3 աշխատակից:

1.4) Խորհրդատվության, մեթոդական աջակցության և կանխարգելման միջոցների համար հատկացված ֆինանսական միջոցները և մարդկային ռեսուրսները:

2019 թ. 4-րդ եռամսյակում Տեսչական մարմնի կողմից խորհրդատվության, մեթոդական աջակցության և կանխարգելման նպատակով ֆինանսական միջոցներ չեն ծախսվել, իսկ հատկացված մարդկային ռեսուրսները կազմել են 3 աշխատակից:

2018 թ. 4-րդ եռամսյակում Տեսչական մարմնի կողմից խորհրդատվության, մեթոդական աջակցության և կանխարգելման նպատակով ծախսվել է 21 000 դրամ, իսկ հատկացված մարդկային ռեսուրսները կազմել են 5 աշխատակից:

1.5) Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը կամ համապատասխան ոլորտների քաղաքականություն մշակող պետական մարմիններին ներկայացված առաջարկների քանակը¹:

2019 թ. Տեսչական մարմնի կողմից կազմվել և ներկայացվել են օրենսդրական փոփոխությունների 5 առաջարկ (3 առաջարկ հանդիսացել է օրենսդրական փոփոխությունների հիմք, 2 առաջարկ գտնվում է շրջանառության մեջ):

2018 թ. Տեսչական մարմնի կողմից կազմվել և ներկայացվել են օրենսդրական փոփոխությունների 7 առաջարկ:

2. ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐ

Գործընթացի չափորոշիչները վերաբերում են Տեսչական մարմնի գործառույթների իրականացման ընթացքին:

2.1) Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների միջին տևողությունը գնահատելու համար անհրաժեշտ է վերլուծել և համեմատել հաշվետու ժամանակահատվածում տարեկան ծրագրով չնախատեսված, սակայն Տեսչական մարմնի կողմից իրականացված ստուգումների ընթացքում ստուգման գործընթացի միջին տևողությունը:

2019 թ. 4-րդ եռամսյակում Տեսչական մարմնի կողմից ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների միջին տևողությունը կազմել է 2 օր:

2018 թ. 4-րդ եռամսյակում Տեսչական մարմնի կողմից ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների միջին տևողությունը կազմել է 3.4 օր:

2.2) Բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում և ստուգման օբյեկտներում ստուգումների քանակը՝ ստուգումների ընդհանուր քանակի համեմատությամբ:

2019 թ. 4-րդ եռամսյակում բարձր ռիսկային և ընդհանուր քանակի հարաբերակցությունը կազմել է 0.640: Բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտների և ստուգման օբյեկտների քանակը կազմել է 41, իսկ ստուգումների տարեկան ծրագրով հաշվետու ժամանակահատվածի համար նախատեսված և իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակը կազմել է 64:

2018 թ. 4-րդ եռամսյակում բարձր ռիսկային և ընդհանուր քանակի հարաբերակցությունը կազմել է 0.452: Բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտների և ստուգման օբյեկտների քանակը կազմել է 19, իսկ ստուգումների տարեկան ծրագրով հաշվետու ժամանակահատվածի համար նախատեսված և իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակը կազմել է 42:

¹ Այս կետի համար հաշվետու ժամանակահատված է համարվում չորս եռամսյակը:

2.3) Ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված ստուգումների միջին տևողությունը հաշվելու համար օգտվում ենք ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված ստուգումների ընդհանուր տևողության և դրանց քանակի հարաբերակցությունից:

2019 թ. 4-րդ եռամսյակում ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված ստուգումների միջին տևողությունը կազմել է 3.1 օր:

2018 թ. 4-րդ եռամսյակում ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված ստուգումների միջին տևողությունը կազմել է 3.4 օր:

2.4) Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակի (որոնց շնորհիվ կանխվել է հանրությանը, շրջակա միջավայրին, ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց գույքային շահերին, պետությանը սպառնացող էական վնաս կամ ռիսկ) հարաբերակցությունը ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակին:

2019 թ. 4-րդ եռամսյակում ըստ անհրաժեշտության ստուգումներ, որոնց շնորհիվ կանխվել է հանրությանը, շրջակա միջավայրին, ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց գույքային շահերին, պետությանը սպառնացող էական վնաս կամ ռիսկ, չեն իրականացվել:

2018 թ. 4-րդ եռամսյակում ըստ անհրաժեշտության ստուգումներ, որոնց շնորհիվ կանխվել է հանրությանը, շրջակա միջավայրին, ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց գույքային շահերին, պետությանը սպառնացող էական վնաս կամ ռիսկ, չեն իրականացվել:

2.5) Ստուգման ենթարկված օբյեկտների բավարարվածության աստիճանը տեսչական մարմնի աշխատանքների անաչառությունից, ընթացակարգերի թափանցիկությունից, տեղեկատվության որակից և տեսչական մարմնի ծառայողների արհեստավարժությունից

2019 թ. 4-րդ եռամսյակում դիմում-բողոքներ չեն ստացվել:

2019 թ. 4-րդ եռամսյակում դիմում-բողոքներ չեն ստացվել:

3. ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐ

Արդյունքի չափորոշիչները վերաբերում են Տեսչական մարմնի կոնկրետ լիազորության իրականացման անմիջական արդյունքին:

3.1) Ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված և ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների քանակական հարաբերակցությունը

2019 թ. 4-րդ եռամսյակում չափորոշիչի քանակական հարաբերակցությունը կազմել է 0,185: Տեսչական մարմնի կողմից իրականացվել է 10 ըստ անհրաժեշտության ստուգում (ընդհանուր քանակը 64 հատ):

2018 թ. 4-րդ եռամսյակում չափորոշիչի քանակական հարաբերակցությունը կազմել է 0,047: Տեսչական մարմնի կողմից իրականացվել է 2 ըստ անհրաժեշտության ստուգում (ընդհանուր քանակը 44 հատ):

3.2) Տեսչական մարմնի վերահսկման երեքից հինգ բարձր ռիսկային բնագավառներում իրավիճակի փոփոխությունը² հաշվարկվում է նշված բնագավառներում առկա իրավիճակի գնահատականը համեմատելով նախորդ տարվա իրավիճակի գնահատականի հետ:

Չափորոշչի հաշվարկը հնարավոր չի եղել կատարել, քանի որ 2018 և 2019 թթ. Տեսչական մարմինը ռիսկերի գնահատման համար օգտագործել է տարբեր մեթոդաբանություններ և ռիսկայինության հաշվարկի տարբեր բանաձևեր:

3.3) Ըստ առանձին ստուգման հատկացված ֆինանսական միջոցները և մարդկային ռեսուրսները:

2019 թ. 4-րդ եռամսյակում ըստ առանձին ստուգման հատկացված ֆինանսական միջոցները կազմել են 31 653 դրամ, իսկ մարդկային ռեսուրսները կազմել են 2 աշխատակից:

2018 թ. 4-րդ եռամսյակում ըստ առանձին ստուգման հատկացված ֆինանսական միջոցները կազմել են 192 521 դրամ, իսկ մարդկային ռեսուրսները կազմել են 2.2 աշխատակից:

3.4) Տեսչական մարմնի, Տեսչական մարմնի աշխատակիցների դեմ բերված դիմում-բողոքների քանակը և դրանց արդյունքները:

2019 թ. 4-րդ եռամսյակում դիմում-բողոքներ չեն ստացվել:

2018 թ. 4-րդ եռամսյակում դիմում-բողոքներ չեն ստացվել:

² Այս կետի համար հաշվետու ժամանակահատված է համարվում չորրորդ եռամսյակը:

ՈԼՈՐՏՆԵՐ		2018				2019					
		Իրականացված ստուգումներ	Հայտանբերված խախտումներ	Խախտ. %	Նպատակին հասնելու մակարդակը	Իրականացված ստուգումներ	Հայտանբերված խախտումներ	Խախտ. %	Նպատակին հասնելու մակարդակը		
1.	ԱԳԼՃԿ	13	12	92	2.49	10	4	40	6.49		
2.	Խաղալիքներ	11	10	90	1.52	8	2	25	5.12		
3.	Ավտոմոբիլային և ավիացիոն բենզին, դիզելային և նավերի համար նախատեսված վառելիք	23	17	74	12.7	8	3	37	20		
4.	Քսուքային նյութեր, յուղեր և հատուկ հեղուկներ	2	2	100	1.35	1	1	100	1.66		
5.	Չափումների միասնականության ապահովում	37	10	27	6.16	33	19	57	2.83		
	Ա- ԱԳԼՃԿ (1)	Ա	13	2	15	21.66	Ա	11	3	27	6.11
	Բ – Բուժ. ծառայություն	Բ	4	4	100	1.66	Բ	6	5	83	2
	Գ – Ավտոմոբիլային և ավիացիոն բենզին, դիզելային և նավերի համար նախատեսված վառելիք (3)	Գ	9	2	22	7.50	Գ	11	8	72	2.29
	Դ – Քսուքային նյութեր, յուղեր և հատուկ	Դ	2	0	0	-	Դ	1	1	100	1.66
		Ե	5	0	0	-	Ե	1	0	0	-
					-						

	հեղուկներ (4)												
	Ե – Օձանելիք և կոսմետիկ արտադրանք (12)	Ը	2	0	0	-							
	Զ – Բետոնի ամրանավորման համար օգտագործվող պողպատե արտադրանք (13)	Ժ	1	1	100	1.66							
	Է – Ցեմենտ (26)	Լ	1	1	100	1.66							
	Ը – Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրեր (29)						Մ	2	1	50	3,33		
	Թ – Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման գործունեության պայմաններ և պահանջներ (30)						Ն	1	1	100	1.66		
	Ժ – Տարբի ծառայություն												
	Ի – Փորձարկման լաբորատորիա												
	Լ – Շինարարական ապակիներ												
	Մ – Հողուկ գազ												
	Ն – Կշեռք												
6.	Կահույքագործական արտադրանք		Ստուգումներ չեն իրականացվել					Ստուգումներ չեն իրականացվել					
7.	Մակերևութաակտիվ միջոցների և մակերևութաակտիվ նյութեր պարունակող		7	3	43	6.48		3	0	0	-		

	լվացող ու մաքրող միջոցներ								
8.	Ցածրավոլտ սարքավորումներ	11	10	90	1.34	19	8	42	2.81
9.	Գազանման վառելիքով աշխատող սարքավորումներ	4	3	75	1.53	6	2	33	4.72
10.	Օդաճնշական դողեր	Ստուգումներ չեն իրականացվել				Ստուգումներ չեն իրականացվել			
11.	Մինթետիկ հումքով լաքեր և ներկեր	3	3	100	1.48	3	3	100	2.14
12.	Օծանելիք և կոսմետիկ արտադրանք	17	7	41	4.72	9	1	11	11.8
13.	Բետոնի ամրանավորման համար օգտագործվող պողպատե արտադրանք	Ստուգումներ չեն իրականացվել				1	0	0	-
14.	Ռադիոսարքավորումների և հեռահաղորդակցության վերջնակետային սարքավորումներ	1	0	0	-	1	1	100	1.66
15.	Տեխնիկական միջոցների էլեկտրամագնիսական համատեղելիություն	9	8	89	1.54	17	8	47	2.72
16.	Թեթև արդյունաբերության արտադրանք	1	1	100	6.66	4	2	50	4.04
17.	Ծխախոտային արտադրանք	1	0	0	-	1	0	0	-
18.	Վերգետնյա տրանսպորտային միջոցներում օգտագործվող անվտանգ ապակիներ	Ստուգումներ չեն իրականացվել				Ստուգումներ չեն իրականացվել			
19.	Մենդամթերքի հետ շփվող պոլիմերային և այդ հիմքով պլաստմասսայե արտադրանք	3	1	33	13.63	2	0	0	-

20.	Կենցաղային և սանիտարահիգիենիկ նշանակության թղթե և քիմիական թելքերից ապրանքներ	8	3	37	3.94	5	1	20	8.33
21.	Երեխաների և դեռահասների համար նախատեսված արտադրանք	8	6	75	3.69	6	2	33	3.94
22.	Ավտոմոբիլային տրանսպորտային միջոցներում սեղմված բնական գազով աշխատող վառելիքային համակարգ	1	0	0	-	Ստուգումներ չեն իրականացվել			
23.	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Ստուգումներ չեն իրականացվել				Ստուգումներ չեն իրականացվել			
24.	Շինարարական ապակիներ	1	0	0	-	Ստուգումներ չեն իրականացվել			
25.	Խեցեգործական ամանեղեն	1	0	0	-	7	2	28	3.72
26.	Ցեմենտ	Ստուգումներ չեն իրականացվել				Ստուգումներ չեն իրականացվել			
27.	1000 Վ-ից բարձր լարման փոխարկման էլեկտրական ապարատներ	Ստուգումներ չեն իրականացվել				Ստուգումներ չեն իրականացվել			
28.	Փաթեթվածք	4	0	0	-	1	0	0	-
29.	Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրեր	2	1	50	3.33	1	1	100	1.66
30.	Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման գործունեության պայմաններ և պահանջներ	Ստուգումներ չեն իրականացվել				Ստուգումներ չեն իրականացվել			

Հավելված 4.2

ՈԼՈՐՏՆԵՐ		2018			2019		
		Իրականացված ստուգումներ	Հայտանբերված խախտումներ	Նպատակին հասնելու մակարդակը	Իրականացված ստուգումներ	Հայտանբերված խախտումներ	Նպատակին հասնելու մակարդակը
	ԱԳԼՃԿ	13	12	2.49	10	4	6.49
2.	Խաղալիքներ	11	10	1.52	8	2	5.12
3.	Ավտոմոբիլային և ավիացիոն բենզին, դիզելային և նավերի համար նախատեսված վառելիք	23	17	12.7	8	3	20
4.	Օծանելիք և կոսմետիկ արտադրանք	17	7	4.72	9	1	11.8